

MONIKULTTUURIASIAIN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 1/2016

Aika	Torstai 14.1.2015, kello 17.33–19.28.
Paikka	Espoon valtuustotalo, Vihreän liiton ryhmähuone
Osallistujat	<p>Luottamushenkilöjäsenet: Päivi Käri-Zein, puheenjohtaja Veronica Kalhori Astrit Hasan Babuna Kristiina Drotár Ahmed Goshnaw Anne-Maj Mäenpää Ibrahim Sayilir Christian Tudose</p> <p>Yhteisöjen asiantuntijajäsenet: Melissa Arni-Hardén ~~Janne Leskinen~~ Hanna Holm saapui klo 17.38 Bahar Mozaffari Stanislav Marinets poistui klo 19.05 ~~Matti Piipponen~~ Raigo Liiman Mariam Varjonen Sirkka Wiman Roosa Åkerlund</p> <p>Kaupungin asiantuntijaedustajat: Terhi Pippuri, erityissuunnittelija, Espoon kaupunki, sivistystoimi, kokouksen sihteeri</p> <p>Vieraat: Mikko Välisalo, Espoon kaupungin ryhmäkodin johtaja</p> <p>Poissa: Ali Abdirahman Teemu Haapalehto</p>

Allekirjoitukset

Päivi Käre-Zein
puheenjohtaja

Terhi Pippuri
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:

19.1.2016

Ahmed Goshnaw

Käsitellyt asiat

Asia	Liitteet	Otsikko
1		Kokouksen avaus
2		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3		Pöytäkirjan tarkastajan valinta
4		Esityslistan hyväksyminen
5		Ilmoitusasiat
6	1	Alaikäisten yksin maahan tulleiden vastaanottoyksikön toiminta
7		Aikuisten vastaanottoyksikön toiminta
8		Uskontodialogi -seminaari
9		Muut asiat
10		Kokouksen päättäminen

Asiat

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.33.

2 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3 Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Ahmed Goshnaw.

4 Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin muutoksin. Kaksi esittelijää oli estyneitä osallistumasta kokoukseen, joten muutettiin esityslistalle kohtaan 7 ”Aikuisten vastaanottoyksikön toiminta” ja kohtaan 8 ”Uskontodialogi -seminaari”.

5 Ilmoitusasiat

Espoon työväenopiston järjestämä Arabiperheen arkea -luento 26.1.2016 kello 18.00–20.30 Leppävaarassa (Adjuntatinkatu 1).

Melissa Arni-Hardén kertoi siirtyvänsä 16.1.2016 alkaen yrittäjäksi, ja jatkaa uudessa roolissa yhteistyötä Espoo Marketingin kanssa. International Professionals in Finland ONNIVATORS ry. jatkaa ja kehittää sitä työtä, mitä Melissa on aikaisemmin tehnyt. Melissa toimii yhdistyksessä hallituksen puheenjohtajana. Yhdistyksen kotipaikka on Espoo. Melissa mielellään jatkaa neuvottelukunnassa yhdistyksen edustajana.

Astrit Hasan Babuna kertoi viime viikolla Helsingin yliopistossa järjestetystä monikulttuurisuutta ja uskontodialogia käsittelevästä seminaarista, missä Astrit oli kertomassa oman uskontonsa näkökulmasta, mikä on uskonnon rooli Suomessa.

Christian Tudose nosti esille Norjassa nousseen ison kohun maahanmuuttajataustaisten lasten huostaanotoista. Asiaan liittyen on tulossa mielenilmauksia.

6 Alaikäisten yksin maahan tulleiden vastaanottoyksikön toiminta

Espoon ryhmä- ja perheryhmäkodin johtaja Mikko Välisalo esitteli ilman huoltajaa Suomeen tulleiden turvapaikanhakijoiden vastaanottoa.

Ryhmäkoti on ollut Espoossa vuodesta 2005. Alaikäisten vastaanotto toiminnan majoitusmuotoja ovat: *ryhmäkoti* (kapasiteetti ja henkilöstöresurssi perustuvat lastensuojelulakiin), *tukiasumisyksikkö* (kapasiteetti ja henkilöstöresurssi perustuvat vastaanottolakiin) sekä *yksityismajoitus* (eli majoitus sukulais- tai läheisperheessä). Ryhmäkoti ja tukiasumisyksikkö ovat vastaanottokeskuksia. Ryhmäkoti on tarkoitettu 0–17 -vuotiaille ja tukiasumisyksikkö 16–17 -vuotiaille.

Keväällä 2015 Suomessa oli viisi alaikäisten yksin maahan tulleiden turvapaikanhakijoiden vastaanottoyksikköä. Tällä hetkellä niitä on noin 70, minkä lisäksi lapsia ja nuoria on sijoitettu noin 20:een kansanopistoon. Espoon ryhmäkodin kapasiteetti oli 6/2015 21 lasta/nuorta.

Tällä hetkellä se on 216 lasta/nuorta. Espoon ryhmäkodin lisäksi Espoossa on neljän muun toimijan ylläpitämää ryhmäkotiä tai tukiasumisyksikköä.

Espooseen on sijoitettu iso osa yksin maahan tulleista alaikäisistä turvapaikanhakijoista. Espoon ryhmäkoti on ollut nopeasti muuttuvassa tilanteessa isojen haasteiden edessä. Kaikille lapsille on järjestynyt asumispaikat, ja myös perusopetuslain mukainen opetus on järjestetty kaikille. Koulutukseen liittyen isona haasteena on löytää opiskelupaikat oppivelvollisuusiän ylittäneille nuorille. Aikaisempaan tilanteeseen verrattuna erilaista on nyt se, että turvapaikanhakijoita on tullut huomattavasti aiempaa enemmän, ja heistä suurin osa (jopa 95 %) on poikia. Suurimmalla osalla tulijoista on vain vähän koulutusta taustalla.

Ilman huoltajaa maassa olevalle alaikäiselle turvapaikanhakijalle määrätään edustaja. Edustajan tehtävä on valvoa lapsen etua turvapaikka- ja perheenyhdistämisprosessien aikana sekä muissa hänen henkilöään ja varallisuuttaan koskevilla juridisilla asioilla. Esille nousi kysymys, onko edustajia hyvin saatavilla. Välisalo kertoi, että edustajia kyllä löytyy hyvin, mutta ei välttämättä sellaisia, joilla on aiempaa kokemusta tehtävästä.

Keskustelussa nousi esille turvallisuus vastaanottoyksiköissä. Välisaloon mukaan lähtökohta on se, että ryhmäkoti on poliittisesti ja uskonnollisesti riippumaton. Lähtökohtaisesti kaikki voivat olla kaikkien kanssa samassa huoneessa. Turvallisuus on kokonaisuutta tarkastellen pysynyt todella hyvänä. Erona aikaisempaan on nyt se, että ryhmäkodin toiminta kiinnostaa esim. mediaa huomattavasti aikaisempaa enemmän.

Kaikille ryhmäkodissa asuville nuorille tehdään henkilökohtainen hoito- ja kasvatussuunnitelma. Neljä vuotta sitten tuli lakiuudistus, joka takaa alaikäisille turvapaikanhakijoille samat terveyspalvelut kuin muillekin.

Keskusteltiin tilanteesta, mitä tapahtuu oleskeluluvan saamisen jälkeen. Valtakunnallisesti tarkastellen nyt ollaan ison haasteen edessä, sillä Suomeen on saapunut paljon alaikäisiä, joille tulee jatkossa järjestää asuminen ja huolenpito. Näin ollen tullaan tarvitsemaan useita uusia tukiasumistyyppistä yksikköä. Oleskeluluvan saamisen jälkeen alaikäinen yksin maahan saapunut nuori siirtyy joko perheryhmäkotiin ja tukiasumisyksikköön. Jos nuori on aivan lähellä 18-ikävuotta, hänelle voidaan etsiä oma vuokra-asunto. Espoossa perheryhmäkotitoimintaa on ollut vuodesta 1995. Nyt sinne ei missään nimessä mahdu kaikki uudet nuoret, vaan tarvitaan uudenlaisia järjestelyjä. Espoossa alaikäisenä yksin maahan tulleille nuorille järjestetään jälkihuolto 21-vuoteen saakka.

7 Aikuisten vastaanottoyksikön toiminta

Ahmed Goshnaw kertoi työstään Siikajärven vastaanottokeskuksessa, jota ylläpitää Luona Oy. Luonalla on Espoossa kolme aikuisille ja perheille suunnattua vastaanottoyksikköä. Siikajärvellä on hieman alle 300 asukasta, joista noin 85 on lapsia. Kouluikäiset käyvät koulua seitsemässä eri koulussa. Vastaanottokeskuksessa on myös kuusi esikoululaista, joille on järjestynyt esiopetuspaikat.

Goshnaw kertoi vapaaehtoistyöstä ja vapaa-ajantoiminnasta, mitä vastaanottokeskuksessa järjestetään. Vastaanottokeskuksessa on kolme suomen kielen opetusryhmää ja eri järjestöt pitävät siellä kerhoja. Muutamat turvapaikanhakijat ovat saaneet töitä. Vastaanottokeskuksessa asuu myös korkeasti koulutettuja henkilöitä, jotka mielellään tarttuisivat töihin. Keskustelussa nousi esille, miten Suomessa voitaisiin madaltaa työllistymisen esteitä. Voisiko tässä ammatti- liitoilla olla työllistymistä edistävä rooli. Todettiin, että Suomessa työelämässä vaaditaan paljon asioita (esim. hygienia- ja turvallisuus), mikä hidastaa ja monimutkaistaa työhön pääsyä.

Melissa Arni-Hardén kertoi Funzi-mobiilioppimispalveluista, joiden oppisisällöt auttavat maahan saapuvia toimimaan oikean tiedon varassa ja edistävät siten kotoutumisprosessia. Funzi on tuottanut myös työllistymiseen ja yrittäjyyteen tähtäävää oppimismateriaalia.

8 Uskontodialogi -seminaari

Monikulttuuriasiain neuvottelukunta järjestää 2.2.2016 Espoon harmoniaviikon päätapahtumana ”Minun uskontoni, katsomukseni ja elämäntarinani” -seminaarin valtuustotalolla. Ennen seminaaria on neuvottelukunnan kokous kello 16-17.

Seminaarin suunnittelussa päävastuussa ovat olleet Päivi Käri-Zein, Matti Peiponen ja Heidi Rautionmaa. Seminaariin sisältyy työpaja, johon pyydetään mukaan edustajia eri poliittisista ryhmistä.

9 Muut asiat

2.2.2016 kello 8.30 alkaen on Haaga-Heliassa (Rautatieläisenkatu 13) uskontodialogiseminaari. Siihen voi ilmoittautua Päivi Käri-Zeinille.

Leppävaarassa on Ruokapäivä-tapahtuma la 23.1.2016. Tilaisuus oli viimeksi erittäin suosittu. Kannattaa osallistua!

Päivi Käri-Zein esiintyi Ylen Aamu-TV:ssä. Sihteeri lähettää linkin haastatteluun.

Raigo Liiman kertoi seurakunnan järjestämistä diakonialounaista, missä myös turvapaikanhakijoilla on mahdollisuus ruokailla edullisesti.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19.28.